

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.379/2017/11.

A Debreceni Ítéltábla a felszámoló szervezet neve (felszámoló szervezet címe) felszámoló szervezet által meghatalmazott dr. Bernschütz Sándor ügyvéd (ügyvéd címe) és a Péterfi Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: dr. Péterfi Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve (Cg...., felperes címe) felperesnek - a dr. Bodnár István ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében az Egri Törvényszék 2017. június 9. napján kelt 4.G.20.008/2016/49. számú ítélete ellen az alperes 52. sorszáma - 57. sorszáma alatt indokolt és kiegészített - fellebbezése alapján, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 762 000 (Hétszázhatvankétezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 828 000 (Nyolcszázhuszonnyolcezer) Ft feljegyzett csatlakozó fellebbezési illetéket.

Megállapítja, hogy az állam által előlegezett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperesi cég 2012. november 19. napja óta felszámolás alatt áll. A 2002. évben történt alapítása óta a felperesi cég tagja az alperes, aki az alapítástól 2012. október 4-éig önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezető is volt a cégnél.

A felperes másik ügyvezetője a cég felszámolási eljárásának kezdő időpontjáig az alperes édesapja, H.I.M. volt.

A felperes felszámolását elrendelő végzés meghozatala és a jogerős végzésnek a Céglételezésben történő közzététele közötti időszakban a felperes és az alperes két adásvételi szerződést kötött.

A 2012. augusztus 14-én kelt, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt adásvételi szerződés szerint a H.I.M. ügyvezető által képviselt felperes, mint eladó eladta az alperesnek, mint vevőnek a ... tényeszkódon nyilvántartott, 118 egyedből álló szarvasmarha állomány egészét 46 329 600 Ft vételárért. A vételárat 2012. szeptember 30. napjáig, átutalással kellett megfizetni a vevőnek, de az eladó előzetesen hozzájárult a felek között a kifizetés időpontjában fennálló esetleges követelések és tartozások összevezetéséhez.

A felperes ugyanezen a napon kiállította az ... számú számláját 36 480 000 Ft + áfa = 46 329 600 Ft vételárról. A fizetés módját átutalásként jelölték meg, a teljesítés időpontját és a számla keltét 2012. augusztus 14., a fizetési határidőt 2012. szeptember 30. napjában határozták meg.

A felperes ügyvezetője és az alperes által 2012. augusztus 17-én teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt „átvételi elismervény” szerint a felperes ügyvezetője, mint átvető átvett az alperestől, mint átadótól 714 248 Ft-ot az ... számú átutalásos számla ellenértékeként, valamint 25 709 600 Ft-ot az ... számú átutalásos számla első részteljesítéseként.

A 2012. augusztus 24-én készített, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt újabb átvételi elismervény szerint a felperes ügyvezetője átvett az alperestől 20 620 000 Ft-ot az ... számú utalásos számla 2. számú részteljesítéseként, amely összeggel a számla teljes összege ki lett fizetve.

2012. szeptember 17-én az alperes édesapja, mint ügyvezető által képviselt felperes teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződéssel eladta az alperesnek a kizárólagos tulajdonában álló ... alváz számú F. rakodót bruttó 9 144 000 Ft vételárért, amelyet a felperes 2012. november 30-ig vállalt megfizetni.

A szerződés 5. pontja szerint az eladó hozzájárult ahhoz, hogy a felek a fizetés időpontjában köztük fennálló követeléseket és tartozásokat összevezzessék.

A felperes ugyanezen a napon kiállította az ... számú számláját a 7 200 000 Ft + áfa összegű vételárról. A fizetés módját átutalásként jelölte meg, a teljesítés időpontját 2012. szeptember 17., míg a fizetési határidőt 2012. november 30. napjában.

Az alperes és a felperes ügyvezetője (H.I.M.) 2012. szeptember 24-én egy „átvételi elismervény” megnevezésű teljes bizonyító erejű okiratot is kiállított, amely szerint a felperesi cég ügyvezetője elismerte, hogy az alperes, mint átadó átadott 9 144 000 Ft-ot az ... számú átutalásos számla teljesítése ellenértékeként.

A felperes felszámolási eljárásának elrendelését követően a felperes ügyvezetője több részletben adta át a cég iratait a felszámolónak.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 2013. március 20-án kelt, az iratátadásról készült jegyzőkönyvből és annak mellékletéből nem állapítható meg az, hogy a perbeli két adásvételi szerződés, a számlák és átvételi elismervények átadásra kerültek-e a felszámolónak.

A felszámoló részéről N. K. 2013. június 5-én vette át az ... 032/5. helyrajzi szám alatti ipartelep adásvételi szerződését, az ... 033/13. helyrajzi szám alatti ingatlan adásvételi szerződést, valamint a 2012. évi áfa analitikát.

A 2013. augusztus 29-én kelt átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a felperes felszámolóbiztos a átvette a felperes számlatömbjeit, egyedi számláit, szerződéseit, tárgyi eszköz nyilvántartását, a 2011-2012. évi főkönyvi kartonokat, pénztár-banknaplót, és a 2012. I. negyedévi áfa analitikát.

A felperes a 2013. november 18-án benyújtott keresetében a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte annak a megállapítását, hogy a F. gyártmányú rakodóra és szarvasmarha állományra létrejött szerződések érvénytelenek. A Ptk. 237. § (1) és a Cstv. 40. § (1a) bekezdése alapján akként kérte az eredeti állapot helyreállítását, hogy a bíróság kötelezze az alperest az adásvételi szerződések tárgyát képező rakodó, valamint a szarvasmarha állomány felperes részére történő kiadására. Kérte az alperes perköltségben való marasztalását is.

Arra hivatkozott, hogy a szerződésekben kikötött vételár lényegesen kevesebb, mint amennyi a szerződések tárgyát képező ingóságok tényleges értéke, valamint arra is, hogy az ingóságok úgy kerültek az alperes tulajdonába és birtokába, hogy a vételárat nem fizette meg.

Másodlagos jogcímként megjelölte a Ptk. 200. § (2) bekezdés harmadik fordulátát is, mert álláspontja szerint a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjához képest az a többlet tényállási elem, hogy a szerződés a felperesi társaság egy tagjával, fontos, bennfentes információk alapján jött létre.

Állította, hogy a szerződés fedezetelvonó, és mivel azt eredményezi, hogy az ingyenesen elvont vagyon a felperesi tulajdonosi körben marad, ezért jóerkölcsbe is ütközik.

A végső formában fenntartott keresetében kérte annak megállapítását, hogy a két adásvételi szerződés a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a Ptk. 200. § (2) bekezdés harmadik fordulata alapján érvénytelen, és a bíróság azokat nyilvánítsa érvényessé a megkötésük napjára visszamenőleges hatállyal, és abban az esetben, ha az érvénytelenséget a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapítja meg, kötelezze az alperest a szerződésekben meghatározott vételár, azaz 46 329 600 Ft és annak 2012. augusztus 14. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint 9 144 000 Ft és annak 2012. szeptember 17. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére.

Ha az érvénytelenséget az rPtk. 200. § (2) bekezdés harmadik fordulata alapján állapítja meg, úgy az rPtk. 237. § (1) bekezdése és az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 6. pontja alapján kérte, hogy a bíróság nyilvánítsa a szerződéseket a határozathozatalig hatályossá, és mivel az érvénytelenség ok nem küszöbölhető ki, kötelezze az alperest 46 329 600 Ft, és annak 2012. augusztus 14. napjától járó járulékai, valamint 9 144 000 Ft és annak 2012. szeptember 17. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, azt mind a jogalapjában, mind az összecszerűségében vitatta. Azt nem vitatta, hogy az adásvételi szerződés megkötésekor a felperest az édesapja képviselte. Előadta, hogy az adásvételi szerződés megkötésekor regisztrációs számmal rendelkező östermelőként növénytermesztéssel és állattartással foglalkozott, utóbb már családi gazdálkodónak minősült.

Azért döntöttek arról, hogy megvásárolja az állatállományt a hozzátartozó rakodógéppel együtt, mert az édesapja által vezetett, de általa is tulajdonolt felperesi cég rajta kívülálló okok miatt ellehetetlenült, az állatállomány gyakorlatilag folyamatos költsége pedig veszteséget okozott.

Álláspontja szerint az édesapja a vételárat a valós forgalmi értékhez képest magasabban határozta meg, de mivel nem volt más választása, ezt el kellett fogadnia. A vételárat állítása szerint úgy fizette meg, hogy a vételárba beszámították a felperesi cégnek az alperessel szembeni, gabona és takarmány több mint 30 000 000 Ft összegű ellenértékéből álló tartozását, a fennmaradó részt pedig készpénzben megfizette az eladó pénztárába.

Előadta azt is, hogy 2013. nyarán az állatállomány jelentős részét, mintegy 80 állatot el kellett adnia, mert nem tudta biztosítani a fenntartásukhoz szükséges takarmányt, az állatokat a perbeli vételárnál olcsóbban tudta csak értékesíteni.

A vételár megfizetésének módját a bíróság többszöri felhívására akként pontosította, hogy a szarvasmarhák ellenértékéből 2012. augusztus 17-én 25 709 600 Ft-ot, 2012. augusztus 24-én pedig 20 620 000 Ft-ot megfizetett, míg a rakodó 9 144 000 Ft-os vételárát 2012. szeptember 24-én egyenlítette ki a felperesnek. Ezzel az állítással ellentétesen előadta azt is, hogy ezeken a napokon ő is teljesített különböző szolgáltatásokat a felperes részére, és az azonos időpontban történő kifizetések esetén csak a különbözeti összegeket fizették ki, mert a követeléseket egymással szemben beszámították.

Utóbb arra is hivatkozott, hogy a három átvételi elismervény igazolja azt, hogy az alperes a vételár fizetési kötelezettségének készpénzben teljes egészében eleget tett. Erre, a korábbi előadásaival ellentétes nyilatkozatára nem adott magyarázatot.

Később a perben a vételár kiegyenlítésével kapcsolatban azt adta elő, hogy 2012. augusztus 17-én 25 709 600 Ft-ot, 2012. augusztus 24-én 20 620 000 Ft-ot megfizetett készpénzben az ... számú számla ellenértékeként. A rakodógép 9 144 000 Ft összegű vételárával szemben beszámították a felperes 10 452 100 Ft összegű lejárt, elismert szállítói díj tartozását, és a különbözetként jelentkező 1 308 100 Ft-ot pedig a felperes készpénzben neki megfizette.

Ezt a nyilatkozatát a tárgyalás berekesztése előtt módosítva: azt állította, hogy mindkét szerződés szerinti vételár teljes összegét készpénzben fizette ki, beszámítás nem történt.

Utóbb azzal is védekezett, hogy a felperesnek a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapított keresete elévült, mert a 90 napos igényérvényesítési határidő a keresetindítás előtt letelt. Állította, hogy az adásvételi szerződések 2013. március 20. napjától a felperes rendelkezésére álltak, majd a felperesnek 2013. június 5-én ismételten át lettek adva.

Arra is hivatkozott, hogy a felperesi cég gazdálkodásának adatairól nem volt tudomása, a döntési folyamatokban nem vett részt, a felperesi céget az édesapja irányította, neki csak azért volt aláírási joga, hogy az édesapja esetleges akadályoztatása esetén a cég ne maradjon képviselő nélkül.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletében megállapította, hogy a felperes, mint eladó, az alperes, mint vevő között A-n 2012. augusztus 14. napján a 664923 tenyészetkódon nyilvántartott 118 egyedes szarvasmarha állomány 46 329 600 Ft vételárért történő eladására, valamint az A-n 2012. szeptember 17. napján a 3670011490 alvázszámú F. rakodó 9 144 000 Ft-os vételáron történő eladására megkötött adásvételi szerződések érvénytelenek.

A szerződéseket érvényessé nyilvánította, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 55 473 600 Ft-ot, és 46 329 600 Ft után 2012. október 1. napjától 2012. november 30-ig, 55 473 600 Ft után 2012. december 1. napjától 2012. december 31. napjáig évi 6,75%, 2013. január 1. napjától 2013. június 30. napjáig számított évi 7% kamatot, majd 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, és 2 367 544 Ft perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 1 500 000 Ft illetéket.

Az ítélete indokolásában elsődlegesen azt rögzítette, hogy a felperes a keresetlevelét a Cstv. 40. § (1) bekezdésében szabályozott jogvesztő határidőn belül nyújtotta be, az alperesnek a Cstv. 40. § (1) bekezdésében írt 90 napos elévülési határidő elmulasztására történt hivatkozása alaptalan.

Elfogadta a felperesnek a 2013. augusztus 29-i átadás-átvételi jegyzőkönyvvel igazolt állítását, miszerint a perbeli adásvételi szerződések és az azokhoz kapcsolódó számlák, főkönyvi kivonatok csak 2013. augusztus 29-én kerültek a felszámolóhoz, a 2013. március 20-án történt részleges iratátadás során - az akkor felvett jegyzőkönyv szerint - ezek az iratok nem lettek átadva.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a 2013. március 20-i jegyzőkönyv és annak 1. számú melléklete nem bizonyítja az alperes állítását, mert az abban megjelölt, a felszámolónak átadott iratok, dossziék egyikének a címéből sem lehetett arra következtetni, hogy az a felperes perbeli adásvételi szerződéseit, az ahhoz kapcsolódó iratokat tartalmazná.

A 2013. márciusi jegyzőkönyvhöz mellékelt iratjegyzéket készítő Sné L.M. tanúvallomása igazolja azt, hogy az iratjegyzék teljeskörű volt, és az nem fordulhatott elő, hogy úgy kerüljön átadásra egy irat, hogy azt nem tüntetik fel a jegyzéken. A 2013. március 20-i jegyzőkönyv iratjegyzékének az alperes által hivatkozott 2. oldalán feltüntetett iratok (a 2012. áfa analitikák, végleges, főkönyvi kartonok, szerződések számlákhoz) azonban Sné L.M. tanúvallomása szerint utólag, a felszámolóbiztos aláírását követően kerültek „véletlenül” ráírásra a 2013. március 20-i jegyzőkönyvre, ezért az elsőfokú bíróság ezt a hivatkozást nem találta alkalmasnak arra, hogy bizonyítsa a perbeli szerződések 2013. március 20-i átadásának a megtörténtét.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a 2013. június 5-i iratlista a tételeken megjelölt, nem a per tárgyát képező szerződések átadás-átvételét bizonyítja, míg a perbeli szerződések és a hozzájuk kapcsolódó számlák felszámoló részére történő átadását csupán a 2013. augusztus 19-i átadás-átvételi jegyzőkönyv igazolja.

Ehhez az időponthoz, mint a felszámoló tudomásszerzése időpontjához képest pedig a felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti elévülési határidőn belül terjesztette elő a keresetét.

Az elsőfokú bíróság érdemben megalapozottnak találta a felperes elsődleges, a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapított kereseti kérelmét.

Mivel a szerződéskötések idején az alperes a felperesi cég tagja és vezető tisztségviselője is volt, ezért a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerint vélelmezni kellett a szerződések érvénytelenségének

megállapításához szükséges, a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott feltételek közül a rosszhiszeműséget és az ingyenességet, vagyis e körben az alperest terhelte az ellenkező bizonyítása.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az adóssal szerződő fél ingyenes vagyoni előnyszerzése nem csak a típusa szerint ingyenes szerződések esetén valósulhat meg, hanem akkor is, ha a felek visszerthes szerződéssel leplezik a valós megállapodásuk szerint ingyenes szerződést, és ezért a színlelt szerződésben kikötött ellenérték nem kerül kiegyenlítésre.

Az elsőfokú bíróság a hitelezők kijátszására irányuló szándék bizonyítékeként tekintette azt a körülményt, hogy mind az alperes, mind a felperes képviselőjében vele szerződést kötő édesapja tudomással bírtak arról, hogy 2011. június 8. napjától a felperessel szemben a fizetéseképtelenség megállapítása iránti eljárás volt folyamatban, a felperes fizetéseképtelenségét megállapító, és a felszámolási eljárás megindítását elrendelő, 2011. október 26-án kelt elsőfokú végzést kézhez vették. A felperes fizetéseképtelensége tehát már több mint egy évvel a perbeli szerződések megkötése előtt fennállt, a felperes mégis mindkét szerződésben hozzájárult ahhoz, hogy a fizetés időpontjában a felek között fennálló esetleges követelések és tartozások „összevezetésre”, beszámításra kerüljenek. Ez a beszámítási lehetőség pedig megfosztotta a felszámolási eljárásban az alperest megelőző felperesi hitelezőket attól, hogy a hitelezői igényük az alperest megelőző sorrendben kielégítést nyerjen.

A vételár kiegyenlítésének módjára vonatkozóan tett ellentmondó, és az alperes édesapjának a tanúvallomásával is ellentétben álló alperesi nyilatkozatok ellenére az elsőfokú bíróság azt bizonyítottan találta a perben, hogy a vételár kiegyenlítése beszámítás útján nem történt meg.

A beszámítás ugyanis az rPtk. 296. § (1) bekezdése szerint a kötelezettnek a jogosulthoz intézett egyoldalú, címzett jognyilatkozata.

Bár az alperes több alkalommal állította azt, hogy a vételár egy része beszámítással lett kifizetve, azt azonban pontosan nem tudta megjelölni, hogy milyen összeg lett így kiegyenlítve. Határozott, a felpereshez címzett szóbeli beszámítási nyilatkozatra a perben egyik fél sem hivatkozott, írásba foglalt alperesi beszámítási nyilatkozat nem készült.

A perben kirendelt igazságügyi adó-, járulék- és könyvszakértő véleménye és annak kiegészítése is azt támasztotta alá, hogy az iratok között nem található olyan bizonylat, amely igazolná a beszámítás megtörténtét.

Az elsőfokú bíróság a perbeli adatok alapján a szerződések szerinti vételár alperes részéről, készpénzben történt megfizetését sem találta megállapíthatónak, a bennük megjelölt összegek átadásáról készült „átvételi elismervények” az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem bizonyítják a vételár (részletek) alperes általi megfizetését.

A perben kirendelt adó-, járulék- és könyvszakértő szakértői véleménye megállapította, hogy a felperes pénztárforgalmába nem kerültek lekönyvelésre az elismervényeken szereplő tételek, az állítólagos befizetésekről nem készült pénztár bevételezési bizonylat, az átvételi elismervények felperesi felhasználása nem felelt meg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv. tv.) 165. § (3) bekezdésének.

A felperes képviselőjének, alperes neve ügyvezetőnek a Számv. tv. 14. § (8), 165. § (3) és 168. § (1) bekezdését sértő magatartása miatt az átvételi elismervények nem bizonyítják kétséget kizáróan azt, hogy az alperes készpénzben kiegyenlítette a számlákat.

A szakértő megállapítása szerint a társaság könyvvezetésében 2012. november 18. napján 74 559 315 Ft alperesi tartozás szerepelt, amit az alperes 33 134 000 Ft összegű követelésének „kompenzálás” magyarázattal rávezettek a 3811 pénztár főkönyvi kartonra, és ezzel az elszámolással a felperes az alperessel szembeni követelését lenullázta. Kompenzációs jegyzőkönyv nem készült, nem dokumentálták azt, hogy mely számlák kerültek beszámítással kiegyenlítésre.

A bizonylat nélküli könyvelés miatt valótlán adatok szerepelnek a felperes tevékenységet záró könyvelésében 2012. november 18-ai dátummal, ami a számviteli rend megsértésének minősül.

Az alperes fizetési kötelezettségét a felperes pénztár főkönyvi kartonára 2012. november 18-án helytelenül, oda nem könyvelhető tételként rávezetett tétellel szüntették meg.

A szakértő megállapítása szerint tehát az alperes sem készpénzzel, sem beszámítással nem teljesítette a fizetési kötelezettségét.

Az alperesnek azt a hivatkozását, miszerint a teljes vételárat készpénzben fizette meg a felperes részére, a perben lefolytatott tanúbizonyítás sem támasztotta alá.

Az elsőfokú bíróság az átvételi elismervényeken tanúként feltüntetett K.S. tanúvallomását nem találta alkalmasnak annak bizonyítására, hogy az alperes az abban foglalt összegeket átadta a felperesnek. A per tárgyalásán kívül az alperes részére tett írásbeli nyilatkozatot pedig nem fogadta el a tanúvallomása tartalmát lerontónak.

Sné L.M. tanúvallomása szerint pedig az átvételi elismervényeken feltüntetett pénzek átadása ténylegesen úgy történt meg, hogy a két fél tartozása össze lett vezetve, és csak a különbözetet fizették ki egymásnak.

H.I. tanúvallomása is ezt tartalmazta, konkrét összegek megjelölése nélkül.

Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy a bírói gyakorlat szerint a bizonylatok (számla, bevételi pénztárbizonylat) nem elégséges bizonyítékai a vételár megfizetésének, mivel annak az adatait a felperesnek a pénzmozgással egyidejűleg rögzítenie is kellett volna a könyvviteli nyilvántartásaiban. Ennek a hiánya, valamint az alperesnek és a tanúknak a pénzösszegek átadásával kapcsolatban tett ellentétes nyilatkozatai együttesen azt támasztották alá, hogy a vételárat készpénzben nem fizették meg.

Az alperes tehát nem tudta megdönteni az ingyenesség törvényi vélelmét, ezért az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az állatállomány és a rakodógép ellenérték nélkül került ki az adós vagyonából, vagyis a szerződések az adós vagyonának a csökkenését eredményezték.

Az alperes a perben a polgári jogi rosszhiszeműség vélelmét sem döntötte meg, mivel, mint jogszerző, az adós társaság tagja és ügyvezetője tudnia kellett arról, hogy a valós tartalmát tekintve ingyenes jogügylet az adós vagyonát csökkenti, a hitelezők kielégítési alapját elvonja. A rosszhiszeműség vélelmének megdöntéséhez az alperesnek nemcsak azt kellett volna bizonyítania, hogy nem tudott az adós szándékáról, hanem azt is, hogy nem is kellett volna tudnia arról. Mivel az alperes tagja és ügyvezetője is volt a felperesi társaságnak a szerződések megkötése idején, ezért nem hivatkozhatott arra, hogy az adós helyzetéről, szándékáról rajta kívülálló okból nem volt tudomása.

Az elsőfokú bíróság megállapította a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényi feltételek fennállását, ezért a felperes által kért rPtk. 237. § (1) bekezdést alkalmazva, a szerződéseket érvényessé nyilvánította, és kötelezte az alperest a szerződésekben foglalt vételár, és annak a szerződések szerinti teljesítési határidőtől járó, az rPtk. 301. § (1) bekezdése szerinti törvényes késedelmi kamata megfizetésére.

Miután a felperes elsődleges kereseti kérelmét megalapozottnak találta, ezért a vagylagosan előterjesztett, látszólagos keresethalmazatot képező másodlagos kereseti kérelmét már nem is vizsgálta.

Megjegyezte, hogy abban az esetben, ha a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megtámadási ok nem állna fenn, úgy az alperes azért lenne köteles a vételárat megfizetni, mert a perben bizonyítottan nem fizette meg a szerződéses vételárat.

A pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes illetékfeljegyzési joga folytán nem le nem rótt kereseti illeték, valamint a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából álló perköltsége megfizetésére.

A felperes jogi képviselőinek készkiadás megfizetése iránti igényét az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdése szerinti költségkivonat becsatolásának hiányában nem találta alaposnak.

Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének az elutasítását, a felperes perköltség viselésére kötelezését kérte.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a ténymegállapítását, miszerint a felperes felszámolója 2013. augusztus 29-én kapta meg a támadott jogügyletekre vonatkozó szerződéseket és számlákat, ezért határidőn belül nyújtotta be a keresetét.

Fenntartotta azt a hivatkozását, miszerint 2013. március 20-án átadásra kerültek a perbeli jogügyletre vonatkozó számlák és azok mellékletei is.

Állította, hogy a cég könyvelését végző Sné L.M. kilyukasztotta és az adott havi dossziéba összefűzte az adott időszakra vonatkozó dokumentumokat, a számlán feljegyezte kézírással a kontírozási tevékenységet. Álláspontja szerint 2013. augusztus 29-én csupán a kiállított számlák után megmaradó számlatömbök kerültek átadásra, amelyek a számlák ún. tőpéldányait tartalmazták. Ezek a tőpéldányok nincsenek kilyukasztva.

Mivel a felperes keresetleveléhez fénymásolatban csatolt számlákon láthatóak a lyukasztás nyomai, és a könyvelő kontírozási feljegyzése, ez is azt igazolja, hogy a felperesnek már 2013. március 20-án át lettek adva a perbeli jogügyletek dokumentumai.

Hivatkozott a felszámolóbiztosnak a felperes ügyvezetőjéhez címzett, 2013. augusztus 14-én kelt levelére, amelyben a felszámoló felsorolja, mely iratok nem lettek átadva, és felszólítja az ügyvezetőt a hiányosságok pótlására. Ez a levél nem utal a perbeli szerződésekre, vagy számlákra. Állította, hogy az édesapja előadása szerint a felszólításra átadott „szerződések” nevű dossziében közműszerződések és hitelszerződések voltak lefűzve.

Előadta, hogy 2014 őszétől a feleségével életvitelszerűen ...-ban tartózkodik, ezért nem tudott a perben érdemi észrevételt tenni. A felperesi cég felszámolással kapcsolatos ügyeiről az édesapjától szerzett tudomást, mert ő tartotta a kapcsolatot a felszámolóval.

Állította, hogy a fellebbezéséhez A/2. szám alatt mellékelte e-mail üzenet - amelyet az édesapja (mivel elfelejtette a jelszót) számítástechnikai szakemberek segítségével csak most tudott megszerezni a szerverről - tanúsítja, hogy a felszámolóbiztos már 2013. július 18-án információhoz jutott a rakodógép és az állatállomány vételárának elszámolásáról, és azt is, hogy a felszámoló nem kérte a szerződések bemutatását, csupán a kifizetés tényét kérte igazolni.

Ezek a bizonyítékok alátámasztják azt a hivatkozását, hogy a felperes elmulasztotta a perindítási határidőt, ezért az elsőfokú bíróságnak a keresetet ez okból el kellett volna utasítania.

Iratellenesnek is tartotta az elsőfokú bíróság következtetését, mivel Sné L.M. és Bné R.M.-nak a 25. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített, a fellebbezésben idézett tanúvallomásai azt bizonyítják, hogy a perbeli számlákat és az ahhoz tartozó szerződéseket, bizonylatokat már 2013. március 20-án átadták.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem teljesítette a felszámolóbiztos tanúkénti meghallgatására, valamint Sné L.M.-nak az alperes édesapjával történő szembesítésére irányuló bizonyítási indítványát.

A fellebbezésben ismertette, hogy a felperesi cég milyen gazdasági döntések miatt került fizetéseképtelenségi helyzetbe, és milyen indokok vezettek a perbeli szerződések megkötéséhez. Hangsúlyozta, hogy a szerződések megkötésénél nem előny szerzése, vagy hitelezők kijátszása volt a szándéka, csupán gazdasági kényszerhelyzetben volt, az állatok folyamatos ellátását kívánta biztosítani.

Előadta, hogy 2013. év végén jelentős veszteséggel, de ő is értékesítette az állatállományt.

Utalt arra, hogy bár kezdetben a felperes támadta a szerződéses vételárat is, utóbb azonban elfogadta, hogy ha ő nem vásárolja meg az állatállományt, akkor a felszámolás alatti felperest további kiadások terhelték volna.

Vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését, miszerint nem fizette ki a vételárat. Állította, hogy a tárgyalás berekesztését megelőzően tett nyilatkozata a helyes, miszerint a vételárnak egy része beszámítással, másik része készpénzben lett kifizetve akként, hogy a homlokrakodó-gép esetén beszámítással, pénztári elszámolással, míg az állatállomány vételára két részletben, készpénzben.

Utalt arra, hogy a felszámolónál lévő könyvelési anyag, a számla dosszié tartalmazza a kompenzációs megállapodásokat, és az 1. számú mellékletként csatolt e-mail álláspontja szerint azt is bizonyítja, hogy az elszámolás a szakértő által elvárt módon történt meg.

Vitatta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját is, miszerint a perbeli beszámítás megghiúsította a felperes többi hitelezőjének kielégítését, és állította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtettekkel ellentétben a perben bizonyította azt, hogy az alperes beszámításra, kompenzálásra irányuló közlése megérkezett a felpereshez. Ezt a kérdést az alperes az édesapjával és a könyvelővel is többször leegyeztette, és érvelése szerint nem zárja ki a beszámítás tényét az, ha azt a felek nem egyoldalú nyilatkozatként, hanem egyeztetve, konszenzussal végezték el.

Arra is hivatkozott, hogy a perben kirendelt könyvszakértő is megállapította azt, hogy 33 134 000 Ft követelése állt fent jogszerűen a felperessel szemben, beszámítási igénye ezért megalapozott, jogszerű volt, követelését a rakodógép ellenértékébe számította be.

Sérlemzte, hogy az elsőfokú bíróság az indítványa ellenére nem szerezte be a ... B. Igazgatóságától a felperes lefoglalt könyvelési anyagait, ezért nem tudta az állítását megfelelően bizonyítani, a felperesi cég irataihoz pedig a felszámoló nem biztosított neki hozzáférést. A szakértő is csak az elektronikusan lementett könyvelés anyagából tudott dolgozni.

Állította, hogy a fellebbezéshez mellékelt e-mail tanúsága szerint készült beszámítási jegyzőkönyv, amelynek a hiányára tekintettel találta jogszerűtlennek a szakértő a követelések pénztári összevezetését.

Sérlemzte, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el tényként az állatállomány vételárának készpénzben történt kifizetését, noha azt teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt elismervények igazolják, és mind a két tanú szemtanúja volt a pénz átadásának.

Az a körülmény, hogy a felperes könyvelője, Bné R.M. feltehetően vétett a számviteli előírásokkal szemben, nem teszi meg nem történné a kifizetéseket.

Szükségesnek tartotta a könyvelő ismételt meghallgatását, a szakértővel való szembesítését, a szakértő, valamint H.I. ismételt meghallgatását.

A felperes a csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a részbeni megváltoztatást, az alperes kamatfizetési kötelezettségének az rPtk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti megállapítását kérte, vagyis az elsőfokú bíróság által megállapított kamatokhoz +8% kamatot kért hozzászámítani. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján kérte helybenhagyni, és az alperest a másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezni.

A csatlakozó fellebbezése indokaként előadta, hogy az alperes a mezőgazdasági tevékenységet részben östermelőként (magánszemélyként), részben egyéni vállalkozóként folytatta. Az rPtk. 685. § c) pontja az egyéni vállalkozót gazdálkodó szervezetként tünteti fel, míg a mezőgazdasági östermelőt e felsorolás nem tartalmazza.

Az alperes fizetési kötelezettsége az rPtk. hatálya alá tartozó jogviszonyból ered, ezért azt kell megvizsgálni, hogy az érvénytelenné nyilvánított szerződéseket az alperes gazdálkodó szervezetként kötötte-e vagy sem.

Ennek a kérdésnek az eldöntéséhez az alábbi tényállási elemekre kell figyelemmel lenni:

1. Az alperes a 118 db szarvasmarhára vonatkozó szerződésen adóazonosító jelét tüntette fel, vállalkozói adószámát nem. Ugyanakkor az ezen szerződés tekintetében a kifizetésre vonatkozó elismervényeken már szerepel az adószáma is.
2. A rakodógépre vonatkozó adásvételi szerződésen, illetve a számlán az alperes vállalkozói adószáma is szerepel.

3. Az alperes a személyes meghallgatása során tagadta, hogy egyéni vállalkozóként bármilyen jognyilatkozatot tett volna.

4. Ezzel szemben R.M. tanú, az alperes könyvelője az alperes adószámára is hivatkozva azt állította a tanúvallomásában, hogy az alperes egyéni vállalkozói tevékenységet is folytatott.

5. Ezt a tanúvallomást támasztja alá az alperes könyvelési anyaga is, hiszen a peres iratok között található az alperes, mint egyéni vállalkozó bővített főkönyvi kivonata, amely tartalmazza mind a szarvasmarha, mind a rakodógép vásárlását, míg ezek a tételek a H.I. őstermelőre vonatkozó bővített főkönyvi kivonaton nem kerültek feltüntetésre. Ez azt igazolja - állítása szerint -, hogy az alperes mindkét vásárlást egyéni vállalkozása körében számolta el, és ezt támasztja alá B.G.né könyvszakértő szakvéleménye 7. oldal utolsó bekezdésében írtak is.

6. Hivatkozott az alperes 44. sorszámú beadványának 2. és 3. mellékletére, amelyek szerint az alperes mindkét vásárlást szerepeltette az áfa-bevallásában, amit egyéni vállalkozóként tehetett csak meg.

Mivel mindezen iratok alapján megállapítható, hogy az alperes a perbeli szerződéseket, mint gazdálkodó szervezet kötötte, így késedelmi kamatfizetési kötelezettségét is ezen jogállása alapján kell megállapítani.

A felperes az alperesi fellebbezésre tett ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes csatlakozó fellebbezése szerinti megváltoztatását, és egyebekben annak helybenhagyását, és az alperesnek a másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Hangsúlyozta, hogy a felszámoló tudomásszerzése megítéléséhez az kell, hogy a felszámoló megismerje a megtámadás alapját képező jogügylet vagyont csökkentő jellegére utaló releváns tényeket.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt, hogy a felszámoló legkorábban a 2013. augusztus 29-i jegyzőkönyv szerint átadott iratokból következtethetett a jogügyletek vagyont csökkentő jellegére, mivel a perbeli szerződéseken és számlákon túl ekkor lettek neki átadva a 2012. évi főkönyvi kartonok, bankszámlák és pénztárnapló is.

Kiemelte, hogy az alperes csupán a perben csatolta be az átvételi elismervényeket, amikkel azt kívánta bizonyítani, hogy a vételárat teljes egészében készpénzben fizette meg, szemben a könyvelés főkönyvi kartonjain található adatokkal. Arra nem adott magyarázatot, hogy miért nem adta át az átvételi elismervényeket a felszámolónak.

A 2013. március 20-i iratjegyzékkel összefüggésben utalt arra, hogy id. H.I. által elismerten utólag megváltoztatott iratra Sné L.M. olyan iratok átadását vezette fel, amelyek álláspontja szerint csupán 2013. augusztus 29-én lettek átadva a felszámolónak.

Összegezte, hogy a 2013. augusztus 29-én átadott iratokból a felszámoló milyen információkhoz jutott:

- A 2012. évi főkönyvi kartonok szerint az alperes 74 559 315 Ft-tal tartozik a felperesnek, és 33 134 000 Ft-ot követel a felperestől.

- A 2012. évi bankszámla kivonatok nem tartalmazzák a perbeli vételárak átutalással történő kifizetését.

- A pénztárnapló szerint az alperes 2012. november 18-án befizetett 74 559 315 Ft-ot, amelynek következtében a pénztár egyenlege 93 995 211 Ft-ra növekszik, majd ugyanezen a napon az alperes részére kifizetésre kerül 33 134 000 Ft, mert a pénztár egyenlege lecsökken 66 861 211 Ft-ra, A pénztár tehát készpénzfizetést mutat, azt, hogy beszámítás nem történt.

A felszámoló akkor kerül abba a helyzetbe, hogy a szerződéseket a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapítva megtámadja, amikor felismeri a jogügylet vagyonszökkentő jellegét is.

A 2013. augusztus 29-én átadott könyvelési okiratok alapján vált egyértelművé a felszámoló részére az, hogy közvetlenül a felszámolást megelőzően a felperesnél olyan vagyonerőtesítések történtek, amelyekkel a felperes teljes ingatlanvagyonát, szarvasmarha állományát és a traktort eladta, az

értékesítések többnyire rokoni körben történtek, ezzel fedezetlenül maradt jelentős összegű hitelezői igény.

Ezeknek a tényeknek és a könyvelési iratoknak az egybevetésével 2012. augusztus 29-e után lehetett azt a következtetést levonni, hogy:

- a felperes könyvelése ellentmondásos,
- a pénztárban a felszámolás kezdő napjára nagy összegű pénzmozgásokat könyveltek, amelyek „kinullázták” az alperes követelését és tartozását,
- a jogügyletek a felperes és tulajdonosai rokoni körébe tartozók között jöttek létre,
- az adós megmaradt vagyona a bejelentett hitelezői igények töredékét fedezi.

A felszámoló a jelen perindítással egyidejűleg megtámadta a Cstv. 40. §-a alapján a többi vagyoneértékesítési szerződést is.

Hangsúlyozta, hogy a felszámoló a 2012. augusztus 29-én átadott iratokból szerzett tudomást a nagyarányú vagyонvesztésről.

Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében is rögzítetten az alperes a perben különböző, egymásnak ellentmondásos előadásokat tett a szerződések szerinti vételárak kifizetésével kapcsolatban, és a beszámítás tényére vonatkozóan meghallgatott tanúk tanúvallomásai is ellentmondóak voltak egymással és önmagukkal is.

Álláspontja szerint a perben elrendelt szakértői vizsgálat megállapításai cáfolták az alperes állításait, miután azt állapította meg, hogy az alperes tartozásának és követelésének kivezetése szabálytalan könyveléssel történt, a könyvelt tételek nincsenek számviteli bizonylattal alátámasztva. Hiteles bizonylat hiányában a perbeli adásvételek nem valós gazdasági eseményként kerültek könyvelésre. A könyvelés valótlan, az alperes által csatolt átvételi elismervények nem tekinthetőek számviteli bizonylatnak. Az elismervényeket nem könyvelték le dátumuk szerint.

A szakértő a felperes összességében valótlan adatokat tartalmazó könyvelése alapján állapította meg azt, hogy az alperes a felperes felé 74 559 315 Ft-tal tartozik, míg a felperessel szemben 33 134 000 Ft követelése áll fenn. A felperes álláspontja szerint ez utóbbi szakértői megállapítás erősen kétséges, hiszen a valótlan adatokat tartalmazó könyvelésen alapul, és az alperes a felszámolási eljárásban ezt az összeget nem jelentette be hitelezői igényként.

Abból a tényből, hogy az alperes az átvételi elismervényeket nem adta át a felszámolónak, és azokat csak a perben csatolta be, a felperes azt a következtetést vonta le, miszerint az elismervényeknek az a célja, hogy utólag bizonyítsa a vételár kifizetését, és alátámassza a könyvelésekben eredetileg kinullázott alperesi tartozás megszűnését.

A felszámoló a perindítást megelőzően nem tudott, és nem is tudhatott ezekről a könyvelési adatokkal ellentétes átvételi elismervényekről, mint a vagyонcsökkenést eredményező jogügyletkez kapcsolódó tényekről.

Az alperes a perben a törvényi vélelem folytán őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget, nem tudta bizonyítani azt, hogy a vételárat megfizette vagy beszámítással egyenlítette ki, ezért az elsőfokú bíróság helyesen, megalapozottan állapította meg azt, hogy ingyenesen jutott vagyoni előnyhöz, és ezzel a felszámolási vagyон csökkent.

Idézte az alperesnek és a felperes volt képviselőjének a 27. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatait, és rámutatott, hogy azok ellentétesek az alperes által hivatkozott „Megállapodás kompenzálásról” elnevezésű okirat tartalmával, hiszen a nyilatkozatok szerint a vételárat készpénzben fizette meg az alperes, míg az okirat teljes beszámításról szól.

Idézte a ... -i Bűnügyi Igazgatóság ... Megyei Vizsgálati Osztálya .../2015.bü. számú határozatában írtakat, amely szerint a nyomozóhatóság a felperes által az alperestől történt kukoricabála vásárlást valótlan gazdasági eseménnyel tekintette. A valótlan gazdasági eseménnyel szemben pedig nem kerülhetett sor kompenzációra.

Az alperes által hivatkozott okiratokat ellentmondásosaknak, valótlan tartalmúaknak tartotta amiatt is, mert képtelenség az, hogy az az összeg, amit 2012. szeptember 20-án teljes egészében

beszámítanak, azt az alperes 2012. szeptember 24-én, átvételi elismervénnyel készpénzben fizesse ki a felperesnek.

Abban az esetben, ha az okirat valós tartalmú lenne, akkor a jogügylet a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjába ütközne, emiatt lenne érvénytelen, hiszen a teljes beszámítással az alperes a többi hitelezőt megelőzően jutott az adóssal szembeni teljes követeléséhez. Ha nem történt beszámítás, akkor az alperes a szerződések szerinti vételárral tartozik a felperesnek a szakértői véleményben foglaltakra tekintettel.

Arra hivatkozott, hogy mivel a bíróságot a marasztalásra irányuló kereset körében nem köti a felperes által megjelölt jogcím, ezért a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján áttérhet az rPtk. szerinti számlatartozás jogcímre.

Alaptalannak és életszerűtlennek tartotta az alperes hivatkozását arra, hogy az A/2. szám alatti okiratot azért csak most csatolta, mert az édesapja elfelejtette a B. Kft. e-mail címéhez a jelszót. A megjelölt társaság tagjai is az alperes rokoni körébe tartoznak, adminisztrátora az a Sné L.M., aki évekig együtt dolgozott az alperes édesapjával, ezért a felperes álláspontja szerint az alperes korábban is csatolhatta volna ezt az iratot. Ettől függetlenül úgy tartotta, hogy ennek az iratnak a tartalma még valósága esetén sem változtat a szakértő megállapításain.

A felperes érvelése szerint az alperes fellebbezésének 5. oldal 2. bekezdésében a kompenzációs megállapodás és az átvételi elismervény készítésének indokai körében előadottakból arra lehet következtetni, hogy mind az átvételi elismervények, mind a kompenzációs okirat utóbb, a könyvelés átadása után, a per folyamatban léte alatt készülhetett.

A számviteli törvény 14-15. §-ában szabályozott, a könyvekben rögzített tételek valódiságának és bizonyíthatóságának elvével szemben az alperes a perben tett nyilatkozatait többször módosította, a könyveléssel ellentétes állításokat tett, és minden esetben olyan számviteli bizonylatként el nem fogadható bizonylatokra hivatkozott, amelyeket ő is és édesapja is aláírt.

Ismertette a ... felperes által H.I.M. alperes ellen vezető tisztségviselői felelősség megállapítására irányuló per alapját képező tényállást is.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelemre benyújtott, az ítéletablán 10. sorszám alatt érkeztetett válasziratában nem vitatta azt a felperesi előadást, miszerint az édesapja ellen több feljelentés alapján is indult büntetőeljárás, amelynek keretében a ... lefoglalta - többek között - az alperes teljes 2011-2012. évi könyvelési anyagát is.

Hivatkozott a ... által a nyomozás lezárásaként hozott határozatban a perbeli két számlával kapcsolatban tett megállapításra, miszerint a könyvelési adatok alapján a számla teljes értéke készpénzben kifizetésre került.

Ismertette a nyomozati szakban kirendelt Z.Lné igazságügyi könyvszakértő szakvéleményének egyes megállapításait, amelyek ellentétben állnak a jelen perben kirendelt szakértő szakvéleményében foglaltakkal. Állította, hogy a nyomozati szakban keletkezett iratokat az édesapja 2017. november elején, a ... iratismertetésekor kapta kézhez.

Hivatkozott a ... által az édesapjával szemben ügyvezetői felelősség megállapítása iránt 4.G..../2014. számon indult perben a felperes keresetlevelében írtakra, amelyek azt támasztják alá, hogy a perbeli időszakban a termőföld bérleti díjakat a Z. Kft. kizárólag a szarvasmarha állomány és a rakodó befolyt vételárából fizethette ki, mivel a cégnek egyéb bevétele nem volt.

Megismételte azt az állítását, miszerint 2013. március 20-án a felszámolónak átadásra kerültek a 2012-es Főkönyvi katonok a főkönyvi kivonat mellékleteként, az átadott éves beszámoló tartalmazta az értékesítést, a pénztár a főkönyvi kivonat részeként lett átadva, a 2012 ... Dosszié pedig tartalmazta a bankszámlakivonatokat. Álláspontja szerint a felperes már 2013. március 20-át követően rendelkezett a 2012. augusztus-szeptember hónapban történt értékesítések dokumentumaival.

Utalt arra, hogy a felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjára alapított keresetétől a per során elállt, ezért az ellenkérelmében alaptalanul hivatkozott erre.

Kérte a felperes csatlakozó fellebbezésének, mint alaptalannak az elutasítását.

A beadványhoz mellékelte a felszámolóbiztosnak az ismeretlen tettes ellen az ...-i Járási Ügyészségen 2014. december 17-én tett feljelentését, a ... - Bűnügyi Igazgatóság ... Megyei Vizsgálati Osztályának az alperes édesapja gyanúsított kihallgatásáról 2017. szeptember 18-án készült jegyzőkönyvet, a ... által H.I.M. alperes ellen ügyvezetői felelősség megállapítása iránt előterjesztett keresetlevelet, majd a 4.G.../2017. számon indult perben az ...-i Törvényszéknek a 2017. november 14-i tárgyalásról készült 6. sorszámu jegyzőkönyvét.

A/5. szám alatt becsatolt egy kimutatást a pénztárbizonylatokról, A/6. szám alatt az ...-i Járási és Nyomozó Ügyészségnek a H.I.M. ellen különösen nagyértékre elkövetett tartozás fedezete elvonásának büntette miatt indult büntetőügyben benyújtott vádiratát.

A/7. szám alatt mellékelte a felperes tulajdonában álló - többek között - a perbeli rakodóra keretbiztosítéki ingó zálogjog bejegyzését igazoló, 2010. szeptember 7. napján kiállított tanúsítványt, A/8. szám alatt pedig a csőd bűncselekmény büntettének gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőügyben a ... által kirendelt Z.Lné igazságügyi könyvszakértő 2017. június 21-én elkészített igazságügyi könyvszakértői véleményét.

Az alperes a másodfokú eljárásban csatolt két további, az alperes, illetve H.I.M. gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet, amelyekkel összefüggésben a felek nyilatkoztak is.

Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése alaptalan.

Az ítélet tábla elsődlegesen az alperes által a másodfokú eljárásban előterjesztett új bizonyítékok értékelésére tér ki.

Az alperes a neki kézbesített keresetlevelet átvette, a perben jogi képviselővel járt el, a perbeli adatok alapján az édesapja is segítette őt a megfelelő perbeli védekezés előterjesztésében. Az alperes a fellebbezésében új tényként hivatkozott arra, hogy a keresetlevélhez fénymásolatban mellékelte számlák átlukasztott példányok, ezért azt igazolják, hogy a felszámoló már 2013. március 20-án átvette azokat. Azon túl, hogy az ítélet tábla álláspontja szerint ebből nem következik okszerűen az általa levont következtetés, az alperes erre a tényre a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban már nem hivatkozhatott, mivel arról korábban, az elsőfokú eljárás alatt is tudott/tudnia kellett volna.

Az ítélet tábla, mint a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközően előterjesztett bizonyítékot ugyancsak nem értékelhette a fellebbezéshez A/2 szám alatt mellékelte, a felszámolónak 2013. július 18-án elküldött e-mail üzenet tartalmát, mivel erről is az alperesnek tudomással kellett rendelkeznie még a perindítást megelőzően. A felperes az ellenkérelmében alappal hivatkozott arra, hogy a B. Kft. tagjainak és alkalmazottainak a köre rokoni, illetve munkakapcsolatban áll az alperessel, ezért az alperes nem volt elzárva attól, hogy a fellebbezéshez mellékelte okiratot, mint bizonyítékot korábban is megszerezze, azt az elsőfokú eljárásban becsatolja.

Az ítélet tábla ezért, mint új bizonyítékot csupán az elsőfokú ítélet keltét követően keletkezett okiratokat fogadta el.

Az alperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezésében támadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást is.

Egyrészt azt állította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy a felszámoló 2013. augusztus 29-én kapta meg a perbeli jogügyletre vonatkozó szerződéseket és számlákat, ezért határidőben terjesztette elő a keresetét. Azt, hogy a perben releváns iratok átadása 2013. március 20-án megtörtént, a 2013. március 20-i iratjegyzékkel, Sné L.M. tanúvallomásával, a felszámoló 2014.

augusztus 14-én kelt levelével, illetve a fellebbezéshez A/2 szám alatt mellékelt e-mail üzenettel kívánta bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság ítélete meghozatalánál értékelte az alperes fellebbezésében hivatkozott okiratokat, tanúvallomásokat, a mérlegelése körében figyelembe vett körülményeket ítélete indokolásában részletesen számba vette.

A bíróság a Pp. 3. § (3) és 163. § (1) bekezdése szerint a tényállást a per eldöntéséhez szükséges körben állapítja meg. Mivel az alperes által hivatkozott, 2013. augusztus 14-én kelt felszámoló levél nem tartalmaz a perbeli jogügyletre történő utalást, ezért az a jelen per tényállása szempontjából nem tekinthető releváns bizonyítéknak.

A perbeli adatok igazolják azt, hogy a felszámoló a felperes képviselőjét több alkalommal is felhívta iratok - vagy nevesítve egyes bizonyos iratok - átadására, ezért önmagában az a tény, hogy a 2013. augusztus 14-i levélben a perbeli szerződésekkel kapcsolatban nem kért további iratokat a felszámoló - az alperes állításával szemben - nem bizonyítja kétséget kizáróan azt, hogy azokat a felperes már korábban átadta neki.

Az alperes a fellebbezéséhez csatolta az alperes édesapja, mint a felperes vezető tisztségviselője ellen folyamatban volt nyomozati eljárásban készült igazságügyi könyvszakértői véleményt, és annak megállapításaira hivatkozva is vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyességét.

A Z.Lné igazságügyi könyvszakértő szakvéleménye 2017. június 21. napján kelt, az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát (2017. június 9-ét) követően, ezért arra az alperes a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint hivatkozhatott, mint új bizonyítékra.

Ennek a szakvéleménynek a megállapításai valóban részben ellentmondanak a perben kirendelt szakértő szakvéleményében foglaltaknak, így alkalmasak arra, hogy megkérdőjelezzék a perbeli szakvélemény egyes megállapításait, nyomatékos kétséget keltsenek a szakvélemény megállapításaival szemben, és ezért az ítéltábla a perbeli szakvéleményt kirekesztette a bizonyítékok köréből. Ennek ellenére azt az utóbb becsatolt szakvéleményt az ítéltábla mégsem találta alkalmasnak arra, hogy arra tekintettel az elsőfokú bíróság által az egyéb perbeli bizonyítékok okszerű mérlegelésével megállapított tényállást megváltoztassa. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást fogadta el saját döntése alapjaként is.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok mérlegelésével helyesen állapította meg azt, hogy a felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdésében írt határidőn belül indította meg a pert. Megalapozottan, a kialakult bírósági gyakorlattal egyezően fogadta el a felperes ellenkérelmében (fellebbezési ellenkérelmében) e körben kifejtetteket, okfejtésével az ítéltábla is egyetértett, azt megismételni nem kívánja.

A felperesi kereset, illetve az alperesi fellebbezés érdemi vizsgálatánál az elsőfokú bíróságnak és az ítéltáblának is abból kellett kiindulnia, hogy a Cstv. 40. § (3) bekezdésében szabályozott, és a jelen perben alkalmazandó törvényi vélelem folytán az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség a tekintetben, hogy megdöntse az adóssal kötött szerződesei ingyenességének és rosszhiszeműségének a vélelmét.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti rosszhiszeműség azt jelenti, hogy az adós szándéka a hitelező(k) kijátszására irányult, és a másik fél erről a szándékról tudott, vagy tudnia kellett.

A Cstv. 40. § (3) és (1) bekezdés a) pontja szerinti vélelem megdöntéséhez tehát nem az alperes tudattartalmát, saját, fellebbezésében is megismételt hivatkozása szerinti szerződéskötési szándékát kellett vizsgálnia a bíróságoknak. Az alperesnek az adós szándékáról kellett tudomással rendelkeznie.

A Cstv. 40. § (3) bekezdésében rögzített vélelemre, valamint arra a tényre tekintettel, hogy az alperes a perbeli szerződések megkötésének idején bejegyzett ügyvezetője is volt a felperesi társaságnak, a perbeli esetben az alperessel szemben az általános polgári jogi elvárhatósági mérce helyett a vezető tisztségviselőktől általában elvárható magatartási mércét kellett alkalmazni.

Az ítéletábra nem vitatja annak az alperesi előadásnak a valóságtartalmát, miszerint őt a perbeli szerződések megkötésénél jó szándék, az állatállomány megmentésének a célja vezette, ettől függetlenül azonban - még ha a felperesi cég operatív irányításában nem is vett részt, de tulajdonosként, ügyvezetőként, a felperesi cég ügyvezetőjének hozzátartozójaként - tudnia kellett arról, hogy az adósnek bár még nem jogerős végzéssel, de már megállapított fizetéseképtelenségét követően történt értékesítések az adós vagyonának csökkentését, és ezzel a hitelezői igények kielégítési alapjának az elvonását eredményezik.

Az alperes fellebbezési hivatkozásai ezért nem voltak alkalmasak a rosszhiszeműség törvényi vélelmének a megdöntésére.

A szerződések érvénytelenségének a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján történő megállapításának másik törvényi feltétele az, hogy a szerződés - a (3) bekezdés szerinti vélelem szerinti ingyenesség folytán - az adós vagyonának csökkenését eredményezze.

Az ítéletábra is egyetértett az alperesnek azzal a fellebbezési hivatkozásával, miszerint egy gazdasági eseménynek a számviteli előírásoknak megfelelő lekönyvelése sem bizonyítja a gazdasági esemény valós megtörténtét, illetve, hogy egy gazdasági eseménynek a számviteli rendnek nem megfelelő lekönyvelése nem bizonyítja azt, hogy ez a gazdasági esemény nem történt meg.

Az ítéletábra a fellebbezéshez mellékelt szakvéleménynek a perbeli szakvélemény végkövetkeztetéseivel ellentétes megállapításaira tekintettel a perbeli szakvéleményt kirekesztette a bizonyítékok közül.

Értékelte azonban, hogy a felperes könyveléséről mindkét szakértői vélemény egybehangzóan állapította meg azt, hogy „a rendelkezésre álló iratanyag rendezetlen és rendszerezetlen, vegyesen, de nem teljeskörűen tartalmaz bizonylatokat, szerződéseket, stb..., a könyvelési anyagok hiányosak” (Z.Lné szakvéleményének 21-22. oldal), illetve B.Gné szakvéleményének 12-13. oldala szerint „a vizsgált két számla értékének a kivezetése a pénztári számlával szemben nem volt megfelelően számviteli bizonylattal alátámasztva..., a könyvelés tételei nincsenek alátámasztva hiteles készpénz forgalomban szokásos és megkövetelt bizonylattal, erre tekintettel a könyvelt gazdasági esemény valóságát nem támasztja alá semmi”. Mindkét szakértői vélemény tartalmazta azt, a perben nem cáfolta megállapítást is, miszerint a felperes tevékenységzáró mérlege elkészítésekor, a felszámolási eljárás kezdő napját megelőző nappal (2012. november 18-ára) lettek lekönyvelve a felperes és az alperes egymással szembeni követeléseit megszüntető tételek. Ezért a könyvelés adatait sem fogadta el az ítéletábra ellentmondástól mentes bizonyítékként.

Az egyéb perbeli bizonyítékok együttes mérlegelésével pedig az ítéletábra is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg a perbeli szerződések érvénytelenségét. A szerződések teljesítése körében - a vonatkozásban, hogy készpénzben, vagy beszámítással történt-e meg - az alperes, a felperest képviselő édesapja, és a perben meghallgatott tanúk egymásnak és önmaguknak is ellentmondó nyilatkozatokat tettek. A felperes könyvelésének adatai, agyanúsított kihallgatásáról készült, a fellebbezéshez mellékelt jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata ellentétben állt az alperes fellebbezési hivatkozásaival.

A teljes bizonyító erejű átvételi elismervények tartalmát, bizonyító erejét pedig lerontja az azokat tanúként aláíró személyeknek az elsőfokú bíróság által helyesen értékelt tanúvallomása.

Az alperes a perbeli szerződések szerinti vételárak megfizetését bizonyíthatta volna azzal, ha igazolni tudja, hogy a felperes ezekből, a tőle átvett összegekből fizette meg a földhaszonbérleti díjakat. Ennek a kérdésnek a vizsgálata a ... által H.I.M. ügyvezetővel, mint alperessel szemben vezető tisztségviselői felelősség megállapítása iránt indult, az ...-i Törvényszék előtt 4.G.../2017. számon folyamatban lévő perben is felmerült - amit a fellebbezéshez mellékelt 4.G.../2017/6. számú tárgyalási jegyzőkönyv tartalma is bizonyít -, ám a jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomások nem támasztják alá az alperesnek és a felperes törvényes képviselőjének ezt az előadását.

Az alperes fellebbezése alapján ezért az ítéletábra sem talált az elsőfokú bíróság okszerű, ellentmondástól mentes mérlegelésének felülmérlegelésére okot adó körülményt, az alperes tehát a vélelemmel szembeni bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Az ítéletábra alaptalannak találta a felperes csatlakozó fellebbezését is.

A csatlakozó fellebbezés 3.e. pontjában az alperes könyvelési anyagaként hivatkozott „ifj. H.I. e.v. bővített főkönyvi kivonata” valójában a felperes könyvelésének képezte a részét.

A felperes könyvelőjének, Bné R.M.-nak a 4.G.../2015/12. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6-7. oldalán rögzített tanúvallomása szerint az alperes mezőgazdasági őstermelő volt, ilyen minőségben állt szerződéses kapcsolatban a felperesi céggel, soha nem volt egyéni vállalkozó. Ebben a tanú azért volt biztos, mivel ő készítette az alperesnek is az őstermelői adóbevallását, könyvelését. A tanú az alperes áfa fizetésre köteles adózót jelentő adószámából - mivel „őstermelő nem szokott áfás lenni” - gondolta azt, hogy az alperes egyéni vállalkozó, ezért jelezte a főkönyvi kartonon az „e.v.”-t. Ettől függetlenül az alperes részére elkönyvelt tételek rá, mint őstermelőre vonatkoztak, függetlenül az e.v. feltüntetésére.

Az alperes a személyes meghallgatása során következetesen tagadta, hogy egyéni vállalkozóként bármilyen jognyilatkozatot tett volna, és a perben 4.G.../2013/... szám alatt becsatolt okiratok is azt bizonyítják, hogy az alperes őstermelőként végzett mezőgazdasági tevékenységet. A felperes által a csatlakozó fellebbezésben hivatkozott okiratok ezért nem bizonyították az alperes állításának ellenkezőjét.

Az elsőfokú bíróság ítélete erre tekintettel a marasztalási összeg után számított kamatok tekintetében is helytálló volt.

Az ítéletábra mindezen indokok alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alkalmazásával.

Az alperes személyes költségmentessége folytán az állam előlegezett 2 500 000 Ft fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam terhén maradt.

A csatlakozó fellebbezés tekintetében pervesztesnek minősülő felperes a csatlakozó fellebbezésével érintett pertárgyérték - a felemelni kért kamatok összesen 20 705 412 Ft-nyi összege - után számított, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (4) bekezdése szerinti 828 200 Ft csatlakozó fellebbezési illetéket az illetékfeljegyzési joga folytán nem rótt le. Ezt a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. § (1) bekezdése szerint felhívásra, az abban foglaltak szerint kell megfizetnie az államnak.

Egyik fél fellebbezése sem vezetett eredményre, a fellebbezésükkel érintett pertárgyérték különbözetét (55 473 600 Ft - 20 705 412 Ft = 34 768 188 Ft) alapul véve a másodfokú eljárásban nagyobb részben pervesztes alperest az ítéletábra a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes javára ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség mértékét egyik fél sem vitatta, ezért az ítéletábra a felperes másodfokú pernyertességéhez igazodó pertárgyérték megközelítőleg 2%-át kitevő, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésében biztosított mérlegeléssel élve, a kifejtett ügyvédi tevékenységben arányban álló 600 000 Ft + áfa = 762 000 Ft összegben állapította meg.

Debrecen, 2017. december 12.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró